

కాలక్షేప దాటుని కథ

నేను కాఫీ హోటలులో ప్రవేశిస్తూ ఉండగా, ఒకడు బయటకు వస్తూ బిగ్గరగా అటుస్తున్నాడు. అరగంట కూర్చున్నా, సేర్వర్ ఎవరూ వచ్చి నీకేమి కావాలని అడగలేదని దాని సారాంశం. ప్రాసయిటరు వింటూ అతనిని వెళ్లిపోమని నాతో కూడా లోపలికి వచ్చాడు. "పాపం: అతనితో అలా అన్నారే" మన్నాను. యజమాని వచ్చుతూ "ఒకరోజు వచ్చే కష్టమరుకోసం, మా వర్కరుతో తగూపెట్టుకుంటామా? అతడేనెమ్మదిగా వచ్చి నాతో చెబితే నేనేదో పద్ధి చెప్పేవాణ్ణి; అరుస్తున్నాడు;" అన్నాడు.

నా టేబిల్ దగ్గరే సీటులేక ఒకడు నిలబడి కాఫీ త్రాగుతున్నాడు. కప్ప అడుగునుండి, కాఫీ బొట్టు రాలుతున్నాయి. "అసలు ఇచ్చేది కాస్త! అందులో పాతికవంతు పగిలిన కప్పలో కారిపోతుంది!" అంటూ, గబగబా త్రాగేసి బిల్లు చెల్లించి వెళ్లిపోయాడు. అప్పుడే

వర్కర్

వచ్చి, ఆ మాటలు విన్న సేర్వర్ దాని వెత్తిచూశాడు. పగులుఉంది. బల్లమీద కొట్టాడు. మూడు ముక్కలయింది. దానిని అతడు క్లీన్ స్టేబుల్ పారవేసి వెళ్లి పోయాడు. కొద్ది గజాలనుంచి యజమాని దానిని చూచి, సేర్వర్ వెళ్లిన తర్వాత అక్కడకు వచ్చాడు. "మీ వర్కర్, కప్ప బల్లమీద బద్దలుకొడుతూ ఉంటే, చూస్తూ ఊరుకున్నారే? అతడు మీకు చూపించి, ఇంకొక కప్ప కావాలని అడగాలి కదా!" అన్నాను. "పగిలినదే, బద్దలుకొట్టాడు కదా!" అన్నాడు, వచ్చుతూ. "మీరే పగిలిన కప్ప ఎందుకివ్వట్లేపెట్టారు?" "ఇది వ్యాపారం! జరిగినన్నాళ్లు దానితో జరుగుతుంది-కొత్తది కొనవక్కర లేకుండా! అయినా పంతులుగారూ! అతడల్లా చేయడం నాకు బాధగా లేదంటారా? వర్కర్లతో పేసీ పెట్టుకుంటే హోటలు నడవదు. తినేవాళ్లు కాసేపు కూర్చోని లేచి పోతారు. వీళ్లు సమ్మేచేస్తే మాకు అంతా లాప్." అన్నాడు, వచ్చుతూ నెమ్మదిగా యజమాని.

—పైడిపాటి

సుబ్బరామశాస్త్రి

అనామకుడి డెర్

—వేమరాజు నరసింహారావు

కొకినాడ కాలేజీలో మాకు తెలుగు లెక్చరర్ శ్రీమాన్ ఈయన స్త్రీ వీరవెంకట రాఘవాచార్యులుగారు.

కాలేజీ పిల్లలు తమ మేష్టర్లకి గాని, ఆడ పిల్లలకి గాని, ముద్దుపేర్లు పెట్టుకోకుండా వుండలేరు గనక, ఆయన్ని "అరసున్నాల ఆచార్యులుగారు" అనే బిరుద నామంతో ఆప్యాయంగా వ్యవహరించే వాళ్లం.

విద్యార్థుల సాహితీ సౌరభాన్ని మరింతగా గుబాళింప చేయాలంటే, అరసున్నాల్లాంటి "పోపుసామాను" అత్యవసరం అని ఆచార్యులు గారి అభిప్రాయం. పోపు పెట్టితేనేగాని గుబాళింపులేని విధంగానే, అరసున్నాలు లేని తెలుగు వ్యర్థం అనీ, రుచి పవిత్రేని వంటకం అనీ, వారి అభిప్రాయం.

అందుకని, విద్యార్థులకి జ్ఞాపకం వుండే విధానంలో, వారు "ఒరే", "ఊట"లో అరసున్నా వుంది, చూసి కూచోండి" అనో, "పెరుగు"లో అరసున్నా వుంది

'నీకు' పెట్టాడండి! ఎందుకని?" అని అడిగాను అమాయకంగా.

క్లాసంతా ఒక్కసారి గొల్లుమన్నారు.

ఆచార్యుల వారు ఒక్క అరనిమిషం ఆవాక్కయి, అవునోయ్, పారపోటే! అన్నారు.

మళ్ళీ గొల్లుమన్నారు.

ఆచార్యులవారి ఆదేశం మేరకు అరసున్నాల్ని విరివిగా ప్రయోగించి, నా రచనల్ని మరింత గుబాళింప చేయడానికి నిశ్చయించుకున్నాను.

ఆచార్యులవారి చిట్కా పోపుడబ్బాలో మాదిరి అరసున్నాల్ని ఒక డబ్బాలో వేసుకుని, రాయడం అంతా అయిపోయాక, అక్కడక్కడ జల్లితే, రచన ఘుమ ఘుమలాడుతుంది, అని చమత్కరించారు.

ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయంలో బి.ఎ. తెలుగులో రాష్ట్ర ప్రథముడిగా నాకు ప్రభల సుందరరామయ్య పంతులు గారి బంగారు పతకం లభించింది. రిజి

అరసున్నాలు, నిండుసున్నాలు

చూసుకుని తినండి" అనో, హాస్య స్థావరంగా మాకు అరసున్నాల ఆంతర్యం వివరించే వారు.

సమాజానికి పూర్ణానుస్వారాల విలువ ఎంతవుందో, అర్థానుస్వారాల విలువ అంతే గదా! రాజకీయాల్లో గాని, నిత్య జీవితాల్లోగాని, పూర్తి సున్నాగాళ్లు, అరసున్నాగాళ్లు, ప్రాముఖ్యం వహిస్తూనే వున్నారు గదా!

సాహిత్యంలో కూడా, నిండుసున్నాలకి, అరసున్నాలకి అంతే ప్రాముఖ్యం వుంది మరి!

చిత్రమేమిటంటే వ్యాకరణం రూపుకి లోబడి అరసున్నాలు నిండుసున్నాలవుతాయి, నిండుసున్నాలు అరసున్నాలవుతాయి.

జీవితంలో అవసరాన్నిబట్టి అలాగే అవుతూండడం మనకి అనుభవై కవేద్యమే గదా మరి!

చెవికి యింపుగావున్న ప్రయోగం ఏదైనా వ్యాకరణ శాస్త్రరీత్యా, దోష రహితమైనదని గదా

సిద్ధాంతం! అలాగే, స్వార్థానికి, అవసరమయిన మార్పులు (అంటే నిండుసున్నాగాళ్లు అరసున్నాగాళ్లవడం, అరసున్నాగాళ్లు నిండుసున్నాలు అవడం, అన్నమాట) నిషేధంగాదు, అని రాజకీయవాదుల సిద్ధాంతం!

"మృచ్చ కటికమ్" నాటకానికి ఆచార్య దివాకర్ల వారి తెలుగు అనువాదం అప్పుడు మాకు పాఠ్య గ్రంథం. ముద్రణలో అచ్చుతప్పులు విరివిగానే పడ్డాయి. (యుద్ధం రోజులు గదామరి!)

అందులో "నీ కూతురు" అని వుండాలింది, ముద్రాదాక్షిణంతో "నీకూతురు" అని అచ్చయింది. ఇంతకంటే మంచి ఛాన్సుమరి రాదని, నేను క్లాసులోలేని సుంచుని, ఆలోపాన్ని ఎత్తి చూపించాను.

"మాష్టరు! 'కూతురి'కి పెట్టవలసిన అరసున్నా,

ప్రైరుగారు నాకు మెడల్ వచ్చిందని రాస్తే ఆదిలో అది తెలుగులో వచ్చిందని నమ్ముబుద్ధి కాలేదు.

"ఎకనామిక్స్"లో అది వచ్చిందని నానమ్మకం. అందుకని అడిగిన వాళ్లకీ, అడగని వాళ్లకీ, "ఎకనామిక్స్"లో గోల్డ్ మెడలిస్ట్ అని చెప్పకోవడం గర్వంగా వుండేది.

తరవాత కొందరు తెలిసిన మిత్రులు అనుమానం వెలిబుచ్చగా, రిజిస్ట్రారు గారిని అడిగి తెలుసుకున్న తరవాత, తెలుగులో యింత పొండిత్యం గలవాణ్ణి, ఎనిమిది భాషల్లోనూ అనువాద ప్రక్రియలోనూ ఉద్దండులయిన మాతాతగారు బ్రహ్మశ్రీ అత్తిలి సూర్యనారాయణగారికి స్వయానా మనవణ్ణి, నాకు రాకేం చేస్తుంది, అని నన్ను నేను సముదాయించు కున్నాను.

అయితే యీ బంగారు పతకం, నా అరసున్నాల ప్రయోగ ప్రావీణ్యత వలననేనని ఎవరైనా అనుకుంటే అదిశుద్ధ పారపాటు!

అరసున్నాల విద్యలో ఆచార్యుల వారివద్ద చక్రాంతి తాలు స్వీకరించిన నేను, తరవాత వ్రాసిన వ్యాసంలో, విరివిగా వాడి, పోపు డబ్బా అంతా ఖాళీ చేసేశాను.

దాంతో, ఆవ్యాసం దిద్దిన మరో మాష్టరు, బెంబేలు పడిపోయి, దానిమీద యిలా వ్రాశారు:

"నీవీ అరసున్నాలను మాని వేయుము. లేనిచో తత్ఫలమనుభవించెదవు"

నేను తరవాత అరసున్నాల్ని పూర్తిగా నూనేశాను.

నీతి: అరసున్నాలు, నిండుసున్నాలు జోలికి పోవేల! తత్ఫలమనుభవించవేల!